

TORONTAI

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiliteva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Félsz. évre . 300 D Negyedévre . 75 D Félévre . 150 D Havonta . 25 D	

Hughes államtitkár lemond. A „Torontál” tudósítójának távirata

Washington, jan. 12.

Hughes külügyi államtitkár elhatározta, hogy állásáról leköszön és teljesen visszavonul a politikától. Elhatározásához főleg a szenátusban támadt ellentétek adták meg az impulzust, viszont a távozó államférfihez közelálló körök állítása szerint azért határozta el magát erre a lépésre, mert ügyvédi működését akarja folytatni. Utódja Kellong londoni amerikai nagykövet lesz.

Az új külügyi államtitkárnak kizsármelt Kellong nagykövet érdekes nyilatkozatot tett újságírók előtt a népszövetség alapegyezményének parlamenti megerősítéséről. Kellong kijelentette, hogy az Egyesült-Államok bizonyos feltételek mellett hajlandóak a népszövetség alapegyezményét ratifikálni. Hogy mit értett bizonyos feltételek fogalma alatt, arról minden részletes felvilágosítást megtagadott.

Luther kormányalakítása sikertelen.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Berlin, jan. 12.

Luther kormányalakítási kísérlete minden valószínűség szerint meghiúsultnak tekinthető. Ugy a szocialisták, mint a demokraták kijelentették, hogy nem hajlandók a jobboldali kormányt támogatni, ilyenformán tehát a pénzügyminiszter vállalkozása nem sok sikerrel kecsegtethet.

Elnapolták a magyar nemzetgyűlést.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, jan. 12.

A magyar nemzetgyűlés néhány napi szünet után ma ült össze ismét.

Az ellenzéki blokk távolmaradt az ülésről, így az ellenzéki padosorok teljesen üresen tátongtak. Rassay Károly napirend előtt szót kért és felszólalásában javasolta, hogy a költségvetést az ellenzék részvétele mellett vitassák meg, valamint indítványozta azt is, hogy a kitéltásokat vonják vissza.

Petrovári Gyula erősen kifogásolta Rassay javaslatát és annak elvetését kérte.

A házelnök indítványára ezután a nemzetgyűlést bizonytalan időre elnapolták.

Politikai körökből eredő hírek szerint az egységes pártok ma esti értekezletén Bethlen javasolni fogja a képviselői kitéltások megszüntetését.

A zágrebi törvényszék Radicsék szabadlábrahelyezése mellett döntött.

Beograd, jan. 12.

Jelentette a „Torontál”, hogy a zágrebi törvényszék ma dönt a horvát paraszt-párt letartóztatott tagjainak további fogvatartása ügyében.

Az összes politikai körökben nagy feszültséggel várták a bíróság mai döntését. Erre nézve kétfélek voltak a vélemények.

Az ellenzéki pártok bizonyosra vették, hogy a törvényszék feltétlenül Radicsék szabadonbocsájtása mellett fog állást foglalni, mindán a horvát köztársasági paraszt-párt vezetőinek letartóztatására nem volt semmiféle terhelő bizonyíték.

A kormánypártban ezzel szemben az volt a meggyőződés, hogy az összegyűjtött adatok súlyosan terhelik a horvát köztársasági-párt vezetőségét és így fogvatartásuk teljesen indokolt.

Ilyen előzmények közepette nagy izgatottság és feszültség várakozás közben érkezett meg Zágrebből délelben a jelentés, hogy

a zágrebi törvényszék az összegyűjtött terhelő adatok beható vizsgálata után úgy döntött, hogy a megvádolt és letartóztatásban lévő horvát paraszt-párt vezetőségének összes tagjait, Radics kivételével, szabadlábra helyezi. Radics ellen tovább folytatják az eljárást.

A törvényszék döntése, amely pár perre alatt terjedt el Beogradban,

nagy meglepetést keltett ellenzéki körökben.

A bíróság ezen döntése ellen az államügyész fellebbezett és ilyenformán a Horvátországban érvényben lévő törvények alapján

a letartóztatott pártvezérek továbbra is fogva maradnak, míg a hetes tanács a fellebezés ügyében végleg nem dönt.

A kormányzópártoknak az a véleménye, hogy a hetes tanács meg fogja semmisíteni a törvényszék döntését, miután újabb adatokat is gyűjtöttek össze, amelyek kétségtelenül kompromittálják a párt vezetőit.

Az ellenzéki köröknek az a véleménye, hogy a hetes tanács is csak a felmentés mellett dönthet, miután a törvényszék világosan kimondta, hogy

a köztársasági paraszt-párt vezetőjének vétsége — amennyiben az fennáll — teljesen elkülönítve tárgyalandó Radics ténykedéseitől.

Az összes politikai pártok nagy feszültséggel várják most már a legközelebbi időn belül összeülő hetes tanács döntését.

Zágrebi jelentés szerint magának, Radics Sztepannak további fogvatartásáról is a napokban fog végleg dönteni a hétszemélyes tanács. Az a felfogás alakult ki, hogyha

behízná, hogy Radicsot jogszenen védi még a képviselői immunitás, úgy azonnal szabadlábra fogják helyezni őt is.

Megerősítették a Radics-párt zágrebi listáit.

Zágreb, jan. 13.

eddig benyújtott összes listáit. A hír Zágrebből jelentik, hogy a báni ellenzéki körökben nagy örömet keltett a tábla megerősítése a Radics-párt

A németországi megszállás költségeit a megszállott területek fedezik.

Páris, jan. 12.

A Németországtól esedékes pénzügyi követelések ügyében megegyezés jött létre a szövetségesek között. A megállapodás úgy szól, hogy a járandóságok fedezetéül a megszállott területek bevétele szolgál, mely eddigelé egy milliárd aranyárka

tiszta nyereséget mutat. A megszállás költségeinek ellenértékét elsősorban Belgium kapja meg és csak azután részesülnek kárpótlásban a többi államok. Az Egyesült-Államok jóvátétel címén részesülnek a beszérendő összegből, az Unió kiküldötte által megszabott arányban.

Elsimítják a jelölőlísták körüli ellentéteket.

— Beogradi tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 12.

Ma kedden jár le a listák benyújtásának határideje és így az egyes pártok minden intézkedést megtesznek, hogy a rendelkezésre álló rövid időt még felhasználják képviselőjelöltjeik névsorának beterjesztésére.

A független demokrata-párt tegnap adta át listáját a beogradi törvényszék elnökének. A lista élén dr. Grizogono Prviszlav tárcanélküli miniszter áll.

A horvát egyesülés pártja tegnap este hozott végleges döntést a jelölések ügyében és ma terjeszt be Zágrebben a végleges listáját.

A független munkás-párt, mely egyes kerületekben ugyancsak fellép és önállóan részt vesz a választási küzdelemben, szintén ma nyújtja be Beograd kerületi listáját, melynek élén listavezetőként Pavlovity Pavle volt kommunista képviselő szerepel.

Háttérbe szorulnak a kis államok érdekei.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, jan. 12.

A pénzügyi ellenőrző bizottságok értekezletének előmunkáitai végett kiküldött albizottságok román és SHS delegátusai óvást emelt k. hogy Anglia az egyes kisállamok véleményét nem kérte ki a végző követelések tárgyában és egyáltalában jelentése elkészítéseben is figyelmen kívül hagyta a kis országokat.

Tüntetések a kölni zóna további megszállása miatt.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Köln, jan. 12.

Az összes politikai pártok éles tüntetést rendeztek Köln utcáin, a melynek során a versaillesi béke megsértésének minősítették a megszállás meghosszabbítását. A városban óriási az izgalom. Az utcai felvonulások egymást követték, rendezvényekre vagy a katonasággal való összeütközésre azonban nem került sor.

Berlinből jelentik, hogy Ebert birodalmi elnök népes küldöttséget fogadott, amely a Rajna-tartományból járult az államfő elé, hogy tiltakozzék a kölni zóna megszállásának a meghosszabbítása ellen.

Jóváhagyott felsőbánsági listák.

— A „Torontái” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 13.

A független demokrata-párt és a disszidens radikális csoport együttes listáját tegnap terjesztették be a kikindai törvényszéknek, mely azt a tegnapi napon jóváhagyta. A megerősített lista végleges összetételében a következő:

Listavezető: Matity Misa dr. kórházi főorvos.

Beeskerek város és járás: Dr. Zsupanszki Szilárd beeskerei (disszidens rad.) Helyettese: Babin Marinkó beeskerei földműves (függ. dem.)

Nevibeseji járás: Kikity Milos nevibeseji mérnök. Helyettese: Jovanovity Szvetozár dragutinovói lelkész (Mindkettő disszidens rad.)

Kikindai járás: Dr. Jankovity Zsárkó kikindai ügyvéd (disszidens rad.) Helyettese: Jaksity Sztoján lelkész (függ. dem.)

Jasatomityi (módsói) és alibunári járás: Dr. Jaksity Zsárkó beeskerei ügyvéd, volt országgyűlési képviselő (függ. dem.) Helyettese: Ruzsity Mileta esesztregi igazgató (függ. dem.)

Novakanjizsai járás: Dr. Matein Szima novakanjizsai orvos (függ. dem.) Helyettese: Vajdity Nika djálai lelkész (függ. dem.)

Értesülésünk szerint ugyancsak a tegnapi napon erősítették meg Kikindán a bányai munkás- és parasztköztestársaság-párt listáját is.

Az állami bizottság ülése.

Szaporítják a szavazóhelyiségek számát.

— Beogradí tudósítónk jelentése. —

Beograd, jan. 12.

Az állami bizottság rövid szünet után ma délelőtt folytatta munkáját. A napirenden a leköszönt választási elnökök helyeinek betöltése és a választóhelyiségek kijelölése ügyében beadott panaszok megvitatása szerepelt.

A napirendre való áttérés előtt Honjce, az állami bizottság második alelnöke felszólalt és a Radics-párti vezetők letartóztatása miatt panaszt emelt a zágrebi rendőrség eljárása ellen.

„Az állami bizottság — mondotta Honjce — amely ma újból összeült, megosonkítva jött össze, nincsenek együtt valamennyi tagjai, ahogy azt a törvény előírja. Az ülésen nem vehet részt dr. Maesek, a szkupstina első alelnöke, aki egyúttal az állami bizottság alelnöke is. Az ő távolléte nem önkéntes, erőszakkal tartják távol. A törvénybe ütköző eljárás, egyúttal alkotmányosértés is, mert az alkotmány rendelkezései megkövetelik, hogy a képviselők még a szkupstina feloszlata után is megőrizzék az immunitást. Ha pedig ezek a rendelkezések érvényesek, különösen és elsősorban érvényesek, bírnak a házelnökség tagjaira.

Sajnálattal állapítom meg — folytatta — Honjce — hogy dr. Maesek első alelnököt szabadságától erőszakkal fosztották meg és erőszakkal tartották meg képviselői immunitását. Konstatálom, hogy ez az aktus nagyobb bizonyítéka az országban

Szabadlábra helyezték a lakók egyesületének két letartóztatott tagját.

Az eljárást tovább folytatják ellenük. — Kiterjesztik a vizsgáló több vezetőtagra. — Ma ül össze az ujonnan kinevezett lakásbizottság.

— A „Torontái” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 13.

A beeskerei lakók egyesületének vasárnap tartott tiltakozó négyülését a rendőrség tudvalevőleg feloszlatta, mert azon a jogos kritika határára túlmenő módon bíralták a beeskerei hatóságok ténykedését. A gyűlés feloszlataival egyidejűleg letartóztatották a két szónokot: Csaplja Kazimirt, a beeskerei munkásbiztosító pénztár igazgatóját és Klinger Hugót. Mindkettőjüket a rendőrségre kísérték, ahol a hétfő esti órákig őrizetben tartották őket.

A két letartóztatott kihallgatását tegnap délután kezdték meg és csak az esti órákban fejezték be. Terjedelmes jegyzőkönyvet vettek fel vallomásokról, amelyet a tanúk kijelentéseit tartalmazó jegyzőkönyvekkel és egyéb ügyiratokkal együtt áttesznek az ügyészséghez. A kihallgatások befejeztével még az esti órákban szabadlábra helyezték az őrizetbe vett munkásvezéreket.

Ugy Csaplja Kazimir, mint Klinger Hugó ellen, értesülésünk szerint, hatósági közegek többrendbeli megsértése és osztály elleni igazgatás büntette címen indítottak eljárást.

Ezzel egyidejűleg a beeskerei rendőrség részletes jelentést terjesztett fel a történetekről a belügyminisztériumnak, amelyben további utasításokat kér az egyesület ellen életbeléptetendő intézkedésekre vonatkozólag. Ettől függetlenül a szervezet több tagja ellen magánlakásértés címén vizsgálatot indítanak, a miért hatósági személyként léptek

szóalkodó törvénysértéseknek, egyúttal pedig a legenergikusabb tiltakozólistát jelentem be és kérem az állami bizottságot, hogy tiltakozólistát tudomásul vegye.”

Honjce felszólalása után az ülés áttért a napirenden szereplő ügyek tárgyalására. A választóhelyiségek felállítására nézve beadott panaszok felülvizsgálása után oly értelmű határozatot hozott, hogy mindenütt, ahol a szavazók száma azt lehetővé teszi, átrendeljük a szavazóhelyiség szervezését.

A bizottság még más választásokkal kapcsolatos kérdéseket tárgyal, melyeknek anyagát az egyes szekcióknak adta át részletesebb megvitatás végett.

Nagyrabecsült gör. kel. vallásu vevőimnek és jóismerőseimnek

BOLDOG UJÉVET

kívánok.

FELZMANN ÁRON.

2618

Igen tisztelt pravoszláv hitű üzletfeleimnek és összes ismerőseimnek

boldog újévet kívánok.

SCHAGER NÁNDOR

fűszer- és csemegekereskedő, Zmaj Jovina (Mária Terézia) u.

fel és mint ilyenek lakáskeresés örve alatt magánlakásokat kutattak át.

A háztulajdonosok és lakók háborúsága ügyében különben mára újabb fordulat várható. Ma délelőttre hívták össze ugyanis az ujonnan kinevezett lakásbizottság első ülését. Mivel egy a háztulajdonosok, mint a lakók tiltakoztak javaslatként benyújtott névsoraiknak csak részleges elfogadása miatt, kérdéses, hogy a sorakból választott bizottsági tagok résztvesznek-e az alakuláson. Értesülésünk szerint abban az esetben, ha mindkét vagy csak az egyik egyesület kebeléből kinevezett tagok nem is jelennek meg az ülésen, azt mindenesetre megtartják. A bizottság ebben az esetben is zavartalanul fog működni s így nem fenyeget az a veszély, hogy a jelenlegi lakásháborúság idejében a város illetékes fórum nélkül marad.

Városi körökben különben érthetetlennek tartják egy a háztulajdonosok, mint a lakók eljárását és nem tartják elfogadhatónak tiltakozásuk alapját. Egyik egyesület sem képviseli ugyanis a háztulajdonosok és tagok összességének, hanem elsősorban — ez a nézet — tagjainak érdekeit. Ilyenformán tehát azzal, hogy a tizenkét-tizenkét tagságból lehet, vagyis a többséget a két egyesület által ajánlott egyéneknek juttatták, eleget tettek a nem kötelező, de méltányosságból figyelembe vett szempontoknak.

Benyújtották a Magyar-Párt bácskai listáit.

— A „Torontái” tudósítójától. —

Beeskerek, jan. 13.

A Magyar-Párt noviszádi szervezete tegnap nyújtotta be listáját a noviszádi törvényszéknek. A választási ügyek elbírálására alakult tanács mai ülésén fog határozni a képviselőjelöltek névsorának megerősítése felett. A noviszádi kerület magyar listájának végső összeállítása a következő:

Listavezető: Dr. Sántha György szuboticei orvos, az Országos Magyar-Párt elnöke.

Noviszád város és palánkai járás: Dr. Wagner Károly noviszádi nyug. tiszti főorvos. Helyettese Pekló Béla építész.

Noviszádi és sztáribeseji járás: Dr. Sztreliczy Dénes szuboticei ügyvéd. Helyettese: Sipos János magántisztviselő.

Titeli járás: Abt Izor gyáros. Helyettese: Kókai Lajos mézárós.

Zsabljai járás: Farkas Pál kisgazda. Helyettese: Csányi Lajos kisgazda.

Ugyancsak tegnap terjesztette be listáját a szombori magyar pártszervezet.

A szuboticei lista benyújtása ma történik meg.

HIREK

— január 13.

A Torontál legközelebbi száma a közbeeső görög keleti újév miatt csütörtökön délelőtt rendes időben jelenik meg.

Görög keleti újév. Holnap ünneplik görög keleti szerb polgártársaink újév napját, mely alkalommal mindkét helybeli görög keleti templomban ünnepi misét celebrálnak. Az üzletek a városi tanács egyik régebbi határozata értelmében az egész napon át zárva maradnak.

Az egyházi óév bucsuját ezuttal is vig tánemulásokkal ünneplik meg. A Kaszinóban a jótékony szerb nőegylet rendez nagyszabású tombolával egybekötött táncestélyt, a Klub-kávéházban pedig a „Venac” tart egy minden tekintetben sikeresnek ígérkező tánemulást. A Venac táncestélye fél kilenc órakor kezdődik. Belépődíj tíz dinár.

Hölgyeim

lehet örüni. A párisi lapok már írják, hogy kövér lesz a divat. A soványságnak tehát befellegzett. A fogyasztókúra kinjainak vége. Nincs többé sovány kar, vékony láb, törékeny darázsderék. A meginduló divat Európában végre egyszer a moletteknek kedvez. Még pedig nem is pusztán szépségből, hanem komoly egészségügyi okokból. A mesterséges soványság ugyanis, amely hosszú esztendőket óta uralkodott a divaton, mint sóvárogva óhajtott női szépségideál, ijesztő mértékben elterjesztette a — tüdővész. A lesoványodott test nem bír ellenállni a tébécé pusztító bacillusának és ez a felismerés lett a kövérek szerencséje. Most már ők lesznek nemcsak divatosak, kedves dundi kerekességükkel — ha nem is éppen a tulzást határáig. A nők egyszer már nyertek egy esztét: amikor kiszabadultak a fűző börtönéből. De a fűzőt felváltotta a soványító kúra szörnyű fogsága. Ez a szigorított rabág kenyéren és vizen. Most végre jön a szabadság, a természetes testformák diadala és vele együtt a tészta, cukrok, édességek szabad élvezete. Hát nem öröm ez? A cukrászipar bizonyára föllendül, a divatruházak több selymet és szövötteket adnak el, a cipészek több bőrből szabják a cipőket, a bubifrizura letűnik, mert a kövér archoz nem áll jó a széthulló frizura és a hölgyek pedig — nagyobb sullyal esnek ezután a latba! Hogy fogják magukat szégyelni azok, akik nem tudnak meghízni? Jobban mint most a kövérek!

Távíratilag sürgetik meg a beeskerek-szegedi vonal megnyitását. A beeskerek-szegedi vonal megnyitása érdekében tudvalevőleg deputáció járt Beogradban és közbenjárta a kereskedelemügyi, közlekedésügyi és külügyminisztériumnál a vonatjáratok engedélyezése ügyében. Mivel a mai napig sem teljesítették a küldöttség kérését, a beeskerei kereskedelmi és iparkamara tegnap távíraton újól megkérte az illetékes fórumokat, hogy hozzanak határozatot a bánsági exportot közvetlenül érintő vasutvonal megnyitása kérdésében.

Uj törvényhatósági bizottsági tag.
A belügyminisztérium Tatarovity Jovan mokriini lelkészét Torontál-Temes megye törvényhatósági bizottsági tagjává nevezte ki.

Club Italo—Jugoszlavo. Az érdekelteknek tudtára adjuk, hogy a klub folyó hó 16-án új három hónapig tartó tanfolyamot nyit az olasz nyelv elsajátítására. Hetenként 3 óra. Tandij havi 60—80 dinár. Beiratkozás minden nap folyó hó 15-ikéig délután 6—7 óra között a klub helyiségében. Kaffé Lloyd, Korona-szálloda.

Bonyodalom egy előadás körül. Nemaeskaernján a Kulturbund ottoni fiókja vasárnap előadással egybekötött tánmulatságot hirdetett. Mivel a programon csak német és magyar nyelvű számok szerepeltek, a nacionalista ifjúság felkérte a rendezőseget, hogy tekintsen el a műsor lejátszásától. A béke megővése érdekében a rendezőség ellát az előadás megrendezésétől és csupán a tánmulatságot tartotta meg.

Földrengés Törökországban. Angorából jelentik: Ardahand vidéken heves földrengés volt, amely több falut romba döntött. Számos halot és sebesült.

A házassági háromszög: A Komédiában kedden és szerdán.

A független demokrata-párt agitációja. A független demokrata-párt vasárnap Hetiben, Szrpszkaernján és Klárián tartott látogatott népgyűlést, amelyen dr. Jaksity Zsárkó és dr. Matity Misa becskerekai pártvezérek is résztvettek. Kumánon és Tarason ugyanakkor közös népgyűlést hívott össze a független demokrata- és a diszidens radikális-párt, amely ugyanezen nagy sikerrel zajlott le.

Személyi változások a közigazgatási karban. A belügyminisztérium felmentette állásától Rotarov Zsivojn kikindai városi adótanácsnokot és helyébe Sztojakovity Bogdán eddigi rendőrkapitányt nevezte ki. Kikindára rendőrkapitánynak Lepedat Milivoj fb. főszolgabíró, eddigi járási szolgabíró került, akinek állását viszont Krjesity Nedeljko jelenlegi jásatomityi (módsi) szolgabíróval töltötték be.

Az amerikai Paramount filmgyár legújabb produkciója ma és holnap a Komédiában.

A filharmoniai egyesület közgyűlése. A filharmoniai egyesület e hó 25-ikén délután 4 órakor tartja közgyűlését a zeneiskolában.

Uj találmány a szikratáviratok felvételéről. Párisból jelentik: Egy francia mérnök korszakalkotó felvételést tett. Feltalálta a szikratáviratok nyomtatásban való felvételének a módját. Az érdekes találmánynak óriási jelentőséget tulajdonítanak.

A „Balkán Bioszkop”-ban szerdán 3 és 5 órakor, csütörtökön csak 5 órakor nagy kacagtató Maeh Szenet vigjáték: a Megbolondult kórház, 6 felvonásban. Szerdán 7 és 9 órakor a Házasság hygiénája, a téma teljesen reális feldolgozása miatt kizárólag csak hölgyeknek, csütörtökön 7 és 9 órakor csak uraknak. Minden előadás alatt a hölgyekre várakozó urakat és viszont a férjre várakozó hölgyeket előadás utánig szívesen látják a szemközti Club-kávéházban.

Egy millió kétszáz ezer dinárral több folyt be Becskerekben helypénz címén.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Becskerek, jan. 13.

Becskerek város vezetőségének programjában sarkalatos tétel, hogy a város lehetőleg olyan pénzügyi forrásoknak jusson birtokába, amelyek nem érintik a helyi lakosságot és lehetőleg az idegeneket terheljék meg. Ilyen jelentős összegű állandó jövedelemre tett szert a piaci helypénzből és vámilletékekből. Apró dinárokból tevődik össze a bevétel, jelentéktelen összegnek tűnik fel és lelkiismeretes ellenőrzés, szigorú ügykezelés mellett mégis egy milliónál több jövedelmet jelent. A város vezetőségének utasításai alapján állandóan szigorítják az ellenőrzést, úgy hogy a helypénzekből és a vidékről bejövő kocsi-közvet-vámjából eredő jövedelem csaknem állandó emelkedést mutat.

Érdekesnek tartjuk ennek dokumentálására összehasonlítani a helypénzből és a vámdíjakból származó bevételről készült 1923. évi statisztikát azzal a kimutatással, amely az elmúlt 1924-es esztendőről készült. A számok a beszélő és letagadhatatlan tények, mindennél élesebben szólnak amellől az állításunk mellett, hogy milyen nagyszerű jövedelemmé fejlesztette a város vezetősége ezt a sokáig elhanyagolt bevételi forrást.

A kimutatásban zárójelben közöljük az 1923. év végösszegét, mellette pedig az elmúlt esztendő bevételét.

A piaci helypénzek jövedelme (143.500) 166.000 dinár. A Brigadir Risztitya (Aradáci) utcai vámház bevételé (111.397-50) 134.646-50 dinár, a Beogradszka (Écskai) utcai vámházé (101.397-50) 104.680 dinár, az

Etvesova (Német) utcai vámházé (69.770) 79.783-50 dinár, a Miletityeva (Temesvári) utcai vámházé (94.052) 110.384-50 dinár, a Pasityeva (Tommasováci) utcai vámházé (39.324-50) 40.353 dinár, a Car Dusanova (Váraljai) utcai vámházé (14.966) 17.631 dinár, a Lesingova (Kossuth) utcai vámházé (27.852) 28.452 dinár és a Sumszki (Erdő) sori vámház bevételé (1476-50) 652 dinár volt. Az országos vásárokon helypénz címén befolyt az 1923. évi 67084 dinár és hetvenöt parával szemben hetvenegyezerháromszázötvenhat dinár. A behozatal (vagonárúk) utáni közvetvámiból ötszázhuszonezerkétszázhuszonnégy dinár és tizenhét parával a jövedelem a korábbi év ötszázhetvenegyezer háromszáznegyvenkilenc dinár harmincegy parájával szemben. A esökkenés ennél a tételnél főleg a Becskerekre irányított vagonszállítmányok meggyérülésének tudható be. Az általánycíjából bevételzett a város ezeröt száz dinárt, míg 1923-ban mindössze 452 dinár és 50 parát vett be ilyen címen. A Béga az elmúlt években nem szerepelt bevételi tételként, most 1924-ben kikötőpénzek gyanánt befizettek ezernegyszázharminchat dinárt. Ugyiszintén kisebb összeget képez a cirkusz helypénze, mely rövid vendégszerelése alatt 2300 dinárral gazdagította a város pénztárát.

Végösszegekben a város közegetvám címén 1924-ben 1.281.398 dinárt és hatvanhét parát könyvelt el, ami a korábbi év 1.242.486 dinár és kilenc parás bevételével összehasonlítva 38.912 dinár és ötvenkilenc para plus különbözetet mutat.

A Balkán Bioszkop egy újévi malacot sorsol ki. A szerda és csütörtöki látogatók teljesen ingyen kapnak egy nyereszámot. A malac a csütörtök 9 órai előadáson lesz kisorsolva.

Tolvajok üzembem. Rudolfsnádon az árvízmentesítő társulat ottani telepéről különféle felszerelési tárgyakat loptak el mintegy másfélszáz ezer dinár értékben. A nyomozás megindult.

Álhir a kleki gyilkosság tettesei-nek kézrekerítéséről. Az egyik szubotivai napilap becskerekai tudósítás alapján hétfői számában elfogja a kleki gyilkosság tetteseit. Megállapítjuk a hiradással kapcsolatban, hogy az Erszki Dusan meggyilkolásában részes bűnösök még mai napig sem kerültek meg és hogy mindhárman szökésben vannak.

Tűz. Az Avalszka (Szent István) utcában ma reggel háromnegyed hat órakor tűz ütött ki. A tűz nagyobb-mennyiségű szalmát hamvasztott el. A tűzoltóság megfeszített munka árán eloltotta a tüzet és így elejét vette a további veszélynek.

Egy magyar népbiztos száműzetése. Moszkvából jelentik: Bokanyi, volt magyar népbiztos, aki Szovjet-országra menekült, ott állást, három ezer dollár elsikkasztása miatt tíz évi száműzetésre ítélték.

Az összes gyógytud. orvosa, dr. Vlastimir Ivkovity, okleveles gyermekorvos, lakik és rendel a Dungserszki-palotában (sörgyár) Buzatér, a nagyhid mellett, délelőtt 8—9-ig és délután 3 és fél órától 5-ig.

A Kadima rendes évi közgyűlése. A Kadima Sportegyesület folyó hó 18-án, vasárnap délután fél négy órakor tartja meg ezidei rendes évi közgyűlését a Chevra-ház nagytermében, amelyre a tagok okvetlen megjelenését kéri. Az elnökség.

Nikkelezni, galvanizálni Krausz-nál, Veliki Becskerek. Telefon 329.

Dr. Pesic Aron

orvosi laboratóriuma

(Velikibecekerék, Nemanjina-u. 18.)

Wassermann szerinti vérvizsgálat mellett minden az orvosi praxisban előforduló klinikai, kémiai és mikroszkopi vizsgálatokat végez. Nevezetesen:

Köpet (tuberkulózis bacillussokra). **Gyomortartalom.** **Vizelet.** **Bélsár.** **Hugy- és ivarszervek váladéka** (tripper, syphilis). **Vér** (vérszegénység, malária) stb.

A kiadóhivatali telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

Szenzációs fordulat Lederer bűnygyében.

Két régebbi gyilkosság elkövetésével gyanusították.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Budapest, jan. 12.

A Lederer-ügyben tegnap újabb szenzációs fordulat állott be, mely új vágyakokra tereli a gyilkos esendőrfőhadnagy nem mindennapi érdekességű bűnygyét. A pozsonyi rendőrségtől ugyanis átirat érkezett a budapesti rendőrfőkapitánysághoz, melyben érdekes adatokat közölnek Lederer Gusztáv feleségének előéletére vonatkozólag. A pozsonyi közlés szerint Lederer még a háboru elején mint felfutó állott az egyik kávéházban alkalmazásban és itt ismerkedett meg az akkoriban Pozsonyban szolgáló Ledererrel. Röviddel a házasságuk után egy bécsi rokonuk jött látogatába Pozsonyba, aki rövid ottartózkodás után gyanus körülmények között elhunyt. A vizsgálat annakidején nagy apparátussal megindult, a csendőrség gyanuba fogta a ház-párt is, mivel azonban nem tudott kellő bizonyítékokat produkálni ellenük, kénytelen volt minden további eljárást megszüntetni. A pozsonyi rendőrség átiratában ma arra kérte a budapesti bűnygyi hatóságokat, hogy terjesszék ki a vizsgálatot erre az ügyre is.

Ledereré, mint ma váratlanul megállapították, évekkel ezelőtt Budapesten is hasonló rejtélyes eltűnés esetből kifolyólag állott gyanu alatt. Teljesen egyező körülmények között elhunyt egy jól szituált bécsi rokon. Közvetlen ennek bejelentése után a látogatói tában egy fejletlen szédaralolt holttestet találtak, amelyről akkoriban az a feltevés volt, hogy az eltűnt bécsi nagybácsinak a hullaja.

A nyomozást most ebben a két irányban is kiterjesztik.

Még a tegnapi nap folyamán különben újlag kihallgatták Lederer Gusztávnét Kodalka Ferenc hentesmester meggyilkolása ügyében. Vallomása során bevallotta, hogy amikor az áldozat elaludt, ő maga hívta be a férjét a hálószobába és kérte, hogy gyilkolja meg. Kijelentései alapján azonnal letartóztatták és átadták az ügyészségnek. Az esti órákban letartóztatták Lederer Gusztáv öccsét, Sándort is, aki ellen bűnpártolás címén indítottak eljárást.

TÖZSDE

Január 12.

Beograd. (Zárlat.) London 297-50, Páris 329, Newyork 61-50, Berlin 1490, Bécs 0883, Genf 1185, Milánó 259-30, Bukarest 32-50.

Zürich. (Zárlat.) Berlin 122 és háromnyolcad, Budapest 71-75, Newyork 519, Milánó 2180, Prága 1550, Wien 73, Varsó 100, Szófia 305, Bukarest 265, Beograd 860, London 2486-50, Páris 2790.

A Komédiában

Január 13-án, kedden 7 és 9 órakor,
Január 14-én, szerdán
4, 6, fél 8 és 9 órakor

Jegyek elővételben
a Kovács cukrászdában kaphatók.

„A FÉRJ, AZ ASSZONY ÉS EGY HARMADIK”

(Hazassági haromszög)

gyönyörű dráma 6 felvonásban, Milton
Syly-sel a főszerepben. Paramount film.

Jön!
Claude Farrère regénye után: „A csata” to-
vábbá „Anyai szív”, „Ali baba és a 40 rabló”.

FARSANG

Szilveszteri mulatság a Kaszinóban.
A becskerekai jótékony szerb nő-
egylet január 13-án, a görög keleti
Szilveszter-estén, nagyszabású Szil-
veszteri mulatságot rendez a Ka-
szinó nagytermében, mely, mint
minden évben, ezuttal is a szezon
egyik legsikerültebb báljának igér-
kezik. Külön szenzációja a mostani
táncestélynek a tombolajáték,
amelyre nagyszerű nyeresénytár-
gyakat tettek ki, legnagyobb részben
a szerb himzsművészet remekeiből.
A himzési munkákból különben
külön kiállítást is rendeznek, mely
szintén a bál egyik érdekességének
igérkezik. A táncmulatságon közre-
működik a becskerekai katonazene-
kar is.

A becskerekai izraelita nőegylet
mulatsága. A becskerekai jótékony
izraelita nőegylet január 17-ikén,
szombaton rendezi idei első tánc-
estélyét, amely az előjelek után
ítélve, a hagyományos sikerekhez
híven, az első helyek egyikét fogja
elfoglalni a bálak krónikájában. Az
izraelita nőegylet báljai mindenkor
a szezon legelőkelőbb mulatságai
közé tartoztak és emögött a megál-
lapítás mögött nem marad el a mos-
tani táncestély sem, amelynek si-
kere érdekében már nagyban fára-
dozik a rendezőség. Ujítás lesz a bá-
lon, hogy táncversenyt rendeznek,
amelyre nevezéseket már most elfo-
gad a rendezői kar minden egyes
tagja. A közönség nagy érdeklődés-
sel várja a szombat esti mulatságot.

Figyelem! A velikibecskekerek
cipésmunkások folyó hó 17-ikén,
szombaton este fél 9 órai kezdettel
a Club-kávéház helyiségeiben tánc-
mulatságot rendeznek. A mulatság
sorsolással van egybekötve, három
pénzbeli nyereményvel és pedig I.
díj 1000 dinár, II. díj 600 dinár, III.
díj 400 dinár. Ezen a három díjon ki-
vül sorsolásra kerül még két pár
cipő és pedig egy pár női cipő 35-ös
számon felül és egy pár férficipő
39-es számon felül.

Szerelmi dráma Budapesten.

— Beograd tudósítónk jelentése. —

Budapest, jan. 12.

Minden részletében megrázó sze-
relmi dráma játszódott le tegnap
este Budapesten a Hadnagy-utcá-
ban. Egy Vinczek Vilmos nevű
fiatalember reménytelenül szerelmes
volt Róth József aranyműves Mar-
gít leányába, akinek szülei hallani
sem akartak a házasságról. A bol-
dogtalan fiatalember miután több-
szöri kísérlete, hogy más elhatáro-
zásra bírja a leány szüleit, ered-
ménytelen maradt, elkeseredésében
elhatározta, hogy megöli a szerelme-
sét, utána pedig maga is öngyilkos
lesz.

Cselekedetének időpontjával a teg-
napi estét választotta. Már korán
este lesbeállott a Hadnagy-utcában
és megvárta, míg a leány hazatér
szülei házába. Hét óra felé nagyobb

társasággal meg is jött a leány.
Róth Margitot félrehívta azzal, hogy
bizalmas természetű közölnivalója
van. A következő pillanatban revol-
vert rántott és rásütötte a megré-
mült szerelemére, majd maga ellen
fordította a browningot és egymás-
után két lövést adott le.

A mentők a súlyosan sérült le-
ányt a lakására vitték, a szerenesét-
len Vinczeket pedig a Rókusba száll-
ították, utközben azonban meghalt.

Egy és más a legújabb „kannibál”-ról.**Lederer főhadnagy a szimpatikus nőhódító.**

— A „Toronto” tudósítójától —

Becskekerek, jan. 13.

A legutóbbi idők bűnügyi világ-
szenzációinak sorában szombat óta
helyet foglal Lederer Gusztáv ese-
peli esendő főhadnagy bűnügye is,
aki borzalmas módon meggyilkolta
Kodelka Ferenc hentesmestert, bő-
rét lenyuzta, testét szinte szakérte-
lemmel feldarabolta és az egyes
szerveket külön-külön választva,
három bőröndbe becsomagolva a
padláson elrejtette, később pedig
megkísérelte a koffereket a Dunába
dobni, hogy ilyenformán megszaba-
duljon a terhelő tárgyi bizonyíté-
koktól.

Lederer bűnügyével a lapok tudó-
sításai alapján élénken foglalkoznak
mindenfelé. A münsterbergi ember-
bőrből készült nadrágtartógyár le-
leplezése óta, a feldarabolt holttestü
hentesmester gyilkosa felé összpont-
tosul az érdeklődés Becskereken is
és azért nem tartottuk érdektelen-
nek megszólaltatni egyik Becskere-
ken élő jóismerőst, egy különben
közismert becskerekai sportférfit,
aki érdekes apróságokat mondott el
a legújabb modern kannibálról.

Ledereréket nagyon jól ismerem.
A Gusztáv velem együtt tagja volt
a MAC-nak és innen ered az ismer-
etség is. Két évig az első csapatban
játszott és egyike volt ezen idő alatt
az egyesület büszkeségének. Har-
minc-harminckét éves lehet, ala-
csonytermetű, angol nyírott bajszu,
egyik szemén szembajból kifolyólag
bandzsit. Szeme tekintete különben
mindig különösnek tűnt föl nekem.
Rokonszenves egyénisége dacára ön-
kéntelenül húzódkodtam tőle. Meleg
hangu, udvarias ember volt. Nagy
nőbarát és állandó látogatója volt a
dunaparti és váci-utcai korzónak.
Kisérőjét, hatalmas termetű farkas-
kutyáját sohasem hagyta el, kávé-
házba is mindig magával vitte. Tár-
saságban élénk, sőt mondhatni vig-
kedélyű ember benyomását keltette.
Ennyit mondott. Amikor benyo-
másait szerette, bizonyára nem
gondolt arra, hogy ez a szimpatikus
egyén valaha mint emberségből ki-
vekközött gyilkos fog szerepelni a
bűnügyi krónika hasábjain.

**Ügyes fehérneművarrónők
és tanulóleányok felvételnek****THE ISZ fehérneművarroda**
Miletityeva (Temesvári) utca 13. szám.**Jašatomiön (Módoson)**
a község közelében**28 hold prima szántó föld
és egy ház**
előnyös feltételek mellett eladó.
Felvilágosítással szolgál:
Berkovich Antal, Jašatomić.

Érettségizet ifjút vagy leányt

Gyógyszerészyakornokulkeres Szilber Gyula gyógyszerész
Szécsánj, Bánát 48**Női-, férfi- és gyermekharisnyák.**ugyszintén kötött-, szövöt- és t ikó-
árúk, rövidáruccikk legolcsóbban
Klein Jenő lerakataiban **Lavoszlav
Trebitynél** Velikibecskek, Alek-
szandrova (Fő) u. 12. sz.Kírkatunkat ne mulassa el meg-
tekinteni. 2054**Gépirókisasszony,**ki a magyar és német gyorsírás-
ban perfekt, felvétetika Torontálmezei Takaré- és
Hitelbanknál. 57**Emlék- (Jahrzeit-) táblákat,**50 évre pontos kiszámítással, szép
kivitelben, jutányos áron készít**Mendel Farkas**
II. kántor, Chewra-ház
64**- GRATULÁLOK**

az új ruhájához... 2562

— Téved! Ez a ruha már 3
éves. De amit az ember a**„HATTYU”**(Kugler-féle) gőzmosó- és vegy-
tisztító-intézetből visszkap, azt
mindenki vadonatujnak nézi!A „Szrpszka Kruna” szálló és kávéház összes szerb vendégeinek
és jóbarátainknak **BOLDOG ÚJÉVET** kívánunk!
Pánics Veljo és Blau Izidor.

2647

Tisztelettel értesítjük Vel. Becs-
kerek és környéke nagyérdemű közönségét, hogy a
„Korona”-szálló kávéház, éttermét és tánctermétátvettük és azt Rakity Ivan urral együtt tovább fogjuk vezetni.
Az étterem el van látva jó házi szerb és francia konyhával, va-
lamin a pince kitűnő vrsaci és kétféle karlócai borral és egyéb
italokkal, a legmérsékeltebb árban. A vendéglőhelyiségben és
házakhoz is a legjobb ételek lesznek felszolgálva az abbonsek-
nek előírt árak mellett. 20 évi vendéglői működésem (és mint
3 évvel ezelőt a vendéglő bérloje, ki újból átveszem a üzlet
vezetését) garanciát nyújt arra, hogy t. vendégeink legkényesebb
igényeit is kielégíthessük. A vendéglő és kávéházban minden
nap friss csevapsitya és razsnyitya kapható. A vendéglő és ka-
véház egész éjjel nyitva és Petrovity Bózsó közkedvelt zenekara
szórakoztatja a t. közönséget. Figyelmes és szolid
kiszolgálásról n. b. vendégeinket előre is
biztosítva, szives pártfogást kérnek**Pánics Veljo és Blau Izidor, vendéglősök.****Egy öl elsőrendű, száraz, egészséges
bükkhasáb tűzifa 750 Din**Telefon
246**100 kg kiváló minőségű
bécsi gázkocsz 140 Din**

51

árban hapható míg a készlet tart

Gergely Samu fakereskedőnéi, Velikibecskek